

*Юбілейный отпуст у Шайовпалфолі
Jubileumi búcsú Sajórálfalán*

РУСИНСЬКИЙ RUSZIN VILÁG SVIT

ročnik XX. číslo 156., júlій – avgуст 2022
XX. évfolyam 156. szám, július – augusztus 2022

*Юбілейный отпуст у Шайовпалфолі
Jubileumi búcsú Sajórálfalán*

Юлій

07.02. У мішколцьському грекокатолицькому храмови Сятуї Богородиці праздновали День славянській писемности и сятых Кирила и Методія при пудпорованю ОРМ, Русинського самосправованя области БАЗ и Мішколца. По привітственуй бесіді председателькы Марії Соноцькуй Мужський хор Сятого Єфрема, празднувучый XX. ручный юбілей, представив концерт пуд веденём основателя хора Др. Томаша Бубнова.

07.02. Пуд організаціїв РНС Кішварды и Общества по захраненю культурных традицій „Варда” у спортивнум центерови Фейншлітке одбыла ся III. Стріча націоналностей уедно из кулінарным фестивалом и культурным міро-приятём.

07.23. Пуд егідов Вамошуйфалуського РНС тримали Русинський культурный вечур. По бесіді Габора Варгы, председателя вамошуйфалуського РНС одкончила ся програма русинського ансамбля Вамошуйфалу и Пілішсенткерестського Культурного общества. Праздник закончив ся дегустацієв русинській націоналнуй гастрономії.

07.24. У дунайварошській каплиці Сятого Пантелеймона одпраздновали Отпуст церьковли. Парох Іштван Ковач и отець Іштван Капін, духовный пастырь Грекокатолицького колегіума Сятого Миколая, поблагодарили за каплицю и сполность у Сятуї Літургії. Поздравили и старших люди, бо у сесь день був їх Меженародный день. Дякувучы ВРС учинила ся дзвонница каплиці. Іштван Ковач привітствовав Віктора Крамаренка, председателя ВРС, котрый притомностєв и молитвов указав свое честованя. Из дозволом архієпископа Фюлєпа Кочіша, Іштван Капін осятив цвынтарь урн и чудесну дзвонницу, котра зайняла заслуженое про ню місто. Старі дзвонны посятили ищи у час служеня отця Ласлова Мадяра, первого дунайварошського грекокатолицького сященника. Днесь зясь зазвучали старі дзвонны. По посяченєви одбыв ся фуршет, дякувучы подпорованєви русинських самосправовань. Найблагословить Бог ушыткых Благодителюв!

07.29. Сято русинських традицій и гастрономії організовало Русинське національное само-

справованя Башкова. По привітственуй бесіді Віктора Крамаренка, председателя ВРС и Габрієлы Ференц, председателя РНС Башкова у грекокатолицькуй каплиці тримали паракліс. Др. Едіт Томаш – діректор Музея Раковція – повідала за живот Ференца Раковція II. У керетох культурнуй програмы выступили Комловшський фолклорный ансамбл, Іштван Рінгер и Мучонське общество традицій. Сято закончило ся коштованём русинських фіномшагув. Пуд час міроприятя мож было попозерати выставку Русинській музейнуй колекції имени Атаназа Фединця. Меже множества гостей на празднику были притомні: Віктор Крамаренко, председатель ВРС, Янош Соноцький пудпредседатель ВРС, Марія Соноцька, председатель РНС области БАЗ и Мішколца, и Базіл Теленко, председатель РНС Дебрецена.

07.29-31. Русинське самосправованя Вамошуйфалу організовало триднёвое путованя по містам грекокатолицьких Русинув. Пуд веденём кантора Дєрдя Горчі навщивили у Маріяповчі грекокатолицьку церьков и деревляну каплицю, по обіді парох Золтан Даланич указав паломникам гайдудорогський храм, на слідувучый день навщивили Велику церьков и Колегіум у Дебрецені, а на третій день Грекокатолицький русинський центр и деревляну каплицю у Дебрецен-Йовжі. Культурна програма закончила ся Сятов Літургієв.

07.30. По традиції одбыло ся Русинське сято у Комловщі. По Блаженственуй літургії у містнуй грекокатолицькуй церьковли и праздничного отвореня Ласлова Поповича, председателя Комловшського РНС, была представлена парадна культурна програма. Выступив Комловшський русинський національный хор, Йозеф Пірог, танго-акордеоніста из Словакії, фолклорный хор „Сучава” из Румынії, хор ансамбля „Freundschaft” из Герцегкута, Мукачовський ансамбл народнуй співанкы, фолклорна співачка из Пудкарпатя Анна Кедик и колектив РНС Кішварды. Из многочисленных гостей притомні были: председатель ВРС Віктор Крамаренко, пудпредседатель ВРС Янош Соноцький, Др. Степан Лявинец, председатель Світового Конгреса Русинув и член Собура ВРС.

Август

08.06. Русинське національне свято, організоване Русинським самосправованєм Толчвы зачало ся Сятов Літургієв у грекокатолицькій церквовли, котру тримав о. Янош Соноцький. Гостюв привітствовав председатель РНС Толчвы Томаш Гаттінгер. У керетох програмы выступив ансамбл народнуй співанкы з Комловшкы. Посітили міропріятя національний посланик Русинув у мадярськым Парламенті Віра Гіріц, председатель ВРС Віктор Крамаренко, Ольга Сілцер-Ликович и Янош Соноцький, пудпредседателі ВРС, Марія Соноцька, председатель РНС регіона БАЗ и Мішколца, Янош Кожнянський, председатель ОРМ.

08.06-07. У Мучоню пройшов День села и Русинське національне свято. До РНС Мучоня у гості припутовав русинський фолклорный ансамбл из сербського Дюрдєва. По Сятуї Літургії у Културнум центерови имени Шандора Петевфія выступив мучонський ансамбл по захраненю традицій. День закончив ся співанєм русинських народных співанок и коштованєм смачного їденя. Другый день зачав ся з майсеріозных тем. По ініціативі Яношне Філкогазі пройшли дішкуркы по вопросам роботы національных самосправовань рузных регіонув. Праздник навщивили національний посланик Русинув у мадярськым Парламенті Віра Гіріц, председатель ВРС Віктор Крамаренко, Ольга Сілцер-Ликович и Янош Соноцький, пудпредседателі ВРС, Марія Соноцька, председатель РНС регіона БАЗ и Мішколца.

08.12-14. Русинське національне самосправованя Зуглова організовало научно-изглядователну екскурзію. Путованя зачало ся из Віжолського музея пчоларства и Позерателного центра Віжолськуй біблії. По обіді група прошейталовала по варошови, а день закончили Вечурнєв у грекокатолицькій церквовли. На слідувучый день одбыло ся изглядованя замка у Старуй Любонні, богатого русинського сканзена и цінностюв музея. Послїдній день пройшов у Кошицєх, попозерали центр вароша, грекокатолицьку церквов, почествовали груб Ференца Раковція II.

08.12-14. Пуд організаціїєв Выставочного зала русинської музейної колекції имени доктора Атаназа Федінця была проведена екскурзія з

цїлєв утвердження ідентітета. Путованя зачало ся у дунауйварошськуй грекокатолицькуй церквовли стрічов из членами русинськуй сполности. Позад навщивленя каплиці и інтересантнуй прогулкы участники мали можность попозерати недавно осячену дзвонницю, котра была учинена при пудпорованю мадярського правительства. По обіді колектив стрітив ся из цїмборами у резіденції Пейчського РНС и усдно попозерали майпознаті міста вароша Пейча. У суботу поклали вінці коло таблы Антонія Годинкы, ознакомили ся из будовлєв Пейчського научного універзітета. Много інтереснуй інформації познали из доклада Анастазії Тіводор, замістителя дірєктора Бібліотеки Русинув Мадярщины имени Іштвана Удварія, за жылот професора и його капчаня до Пейча. У неділю навщивили Музей Януса Панонія, де пуд веденєм пензіонованого дірєктора музея А. Федінця Др. Золтана Кламара за круглым столом обговорили події триднєвого путованя, Ірина Сюч-Ворінка ознакомила участникув из роботов Русинського научного інстітута имени академика Антонія Годинкы и из тематиков меженароднуй конференції, котра одбуде ся у Будапешті у септембрі.

08.18. Отвореня выставкы „Настрої Côte d'Azur” русинського маляря Андрія Манайла одбыло ся у сердці старого вароша Ніца у Франції, у малярськуй галерії „Gravis”, котра вызвала великый інтерес публикы и мас-медій. У слідувучум числі новинкы буде опублікована подробна статя на сю тему.

08.27. РНС Дєндєша організовало XVII. Русинський день културы, честованыма гостями котрого были исповнителі из Пудкарпатя и Воеводини. Чиселна публика из інтересом попозерала выставку културы русинських меншын, покоштовала фіномшагы русинськуй кухні. У час возложеня вінцюв коло памнятника Ференцови Раковцієви II. выступив хор пензіяшув „Acéhang” из Матры, а Міклош Вестергам исповнив Співанкы Раковція. Йожеф Гаягош, преподаватель історії, выступив из споминками. Богата културна програма пройшла у Културнум центерови Матры. Праздник закончив ся вечерєв и веселыма бесїдами.

Табір материнського язика Башкова у Дебрецені Baskói Anyanyelvi Ruszin Tábor – Debrecen

Harangláb Dunaiújvárosban
Дзвонниця у Дунауйварошови

Szent Efrém Férifkar
Мужський хор Святого Єфрема

Ruszin Ifjúsági Tábor Balatonföldváron
Русинський молодіжний табор у Балатонфелдварі

Jubileumi búcsú Sajópálfalán

Már tizedik éve tartjuk a ruszin búcsút Sajópálfalán annak tiszteletére, hogy 1717. februárjában itt könnyezett véres könnyekkel a Szent Istenszülő ikonja, amely könnyek nem fagytak meg. A nagy ünnepünket a Görögkatolikus egyház és Sajópálfala Ruszin Nemzetiségi Önkormányzata rendezte az Országos Ruszin Önkormányzat és Magyarország Kormánya támogatásával.

A jubileumi búcsúra szép számmal érkeztek ruszinok és vendégek – körülbelül 270-en lehetünk. Az utrenye után következett a főmise, melyet a Nagyméltóságú és Főtisztelendő Dr. Orosz Atanáz, a Miskolci Görögkatolikus Egyházmegye megyés püspöke vezetett más magyarországi görögkatolikus pappal együtt. A mise két nyelven folyt: magyarul és egyházi szláv nyelven. Ahogy Kiss Attila helyi parókus elmondta, az első egyházi szláv nyelvű mise 1772-ben volt, amikor az 1711-ben épült ruszin templom helyén felépült a mostani, és utoljára 1917-ben.

A liturgia magyarul kezdődött, és mikor az énekekre került sor, a karzaton felhangzott a Szent Efrém férfikar éneklése egyházi szláv nyelven. Az énekesek tiszta és csodálatos hangjai, a dallamok hullámszerűsége megtöltötte a templomot és a lelkeket. A férfikar az Aranyszájú Szent János liturgiáját adta elő Boksay János atya férfikarra írt zenéjével. Ezt az elveszítettnek hitt művet Dr. Bubnó Tamás (ki most ünnepelte 65. jubileumát - gratulálunk!) keltette újra életre a férfikarral 2002-ben.

A Nagyméltóságú és Főtisztelendő Dr. Orosz Atanáz prédikációjában a tízparancsolat erejéről és tiszteletéről beszélt. Arról, hogy ha nem tartod be az egyiket, akkor a többit sem. Beszélt a háború szörnyűségéről, amikor testvér testvért, nőt és gyerekeket gyilkol, ki korábban maga is templomba járt, aki hívó volt. A ruszinokról, akiket nem ismernek el, de akik meghalnak a fronton. A

menekültekről, akik elvesztették rokonaikat, családjukat, házukat, mindenüket. Messze élnek és nehezen. Meg kell békélni, a gazdagság nem ér ennyit – Máté evangéliuma szerint. (Mt. 19.23-26.).

A mise végével Dr. Simicskó István, a KDNP frakcióvezetője beszédében a lelkeség fontosságáról beszélt, a lélek erejéről, amit öseinktől, a hagyományokból, a családtól, a hittől és a szeretettől kapjuk. Miközben az anyagiasság hódít, és a hit el-tűnik..

Kramarenko Viktor, az RNÖ elnöke megköszönte a szép ünnepet, és felhívta a figyelmet a népszámlálás fontosságára, kérte, hogy mindenki álljon ki a nemzetiségéért és a hitéért.

Ezután a templom kertjében levő száletli és a halottas ház megszentelésére került sor. A szertartások után a jelenlevőket ebéd várta, amelyhez, ahogyan tíz éve is, házi süteményeket kínáltak, amelyeket az asszonyok sütöttek – köszönjük!

Ünnepünket jelenlétével megtisztelte többek között Dr. Simicskó István, a KDNP frakcióvezetője, Tirsi Richárd, a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős államtitkárság főosztályvezetője, Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója, Kramarenko Viktor, az RNÖ elnöke, Szónoczki János, az RNÖ elnökhelyettese, Kozsnyánszky János, a Magyarországi Ruszinok/Rutének Országos Szövetségének elnöke, Szónoczki Mária, a BAZ Megyei Területi és a Miskolc MJV RNÖ elnöke, valamint Magyarország Ruszin Nemzetiségi Önkormányzatainak elnökei és tagjai.

Köszönjük a szervezőknek és segítőiknek a munkát, a ruszinoknak és vendégeinknek a szíves jelenlétet.

Giricz Viktor

Baskói Anyanyelvi Ruszin Tábor – Debrecen

A Baskói Anyanyelvi Ruszin Tábor idén harmadik alkalommal került megrendezésre, melynek helyszíne Debrecen városa volt. A pályázat keretein belül 17 fő általános iskolás korú gyermek táboroztatására kerülhetett sor. A tábor célja az elmúlt években megszerzett ruszin nyelvi képességek felelevenítése, bővítése, a ruszin hagyományok ápolása, illetve a görögkatolikus hitre való nevelés volt.

A táborba 2022. július 17-én, a vasárnapi liturgia és a családdal töltött ebéd után 14 órakor indultunk. Szállásunk a Debreceni Hittudományi Egyetem Maróthi Kollégiumában volt, ahol érkezés után elkészítettük a szobabeosztást és ismertettük a házirendet. Vacsora után hagyományainkhoz híven elkészítettük a ruszin táborzászlót.

A tábor második napját Poroszlón töltöttük, ahol megtekintettük a Tisza-tavi Ökocentrumot. Tárlatvezetés keretében megismerkedtünk a Tisza-tó élővilágával, amit interaktív játékok tettek még élvezetesebbé. Részt vettünk egy 3D-s természetfilm-vetítésen, majd ebéd után hajókirándulással töltöttük a délutánt, amikor felfedezhettük a tó növény- és állatvilágát.

A keddi napot a Görögkatolikus Ruszin Közösségi Házban kezdtük, ahol nemezelt virágot készítettek a gyerekek. A foglalkozáson meglátogatott minket Kramarenkó Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat Elnöke, akitől jegyzetfüzetet kaptunk ajándékba. Telenkó Bazil, a Debreceni Ruszin Önkormányzat elnöke is megtisztelt minket jelenlétével, akivel közös imádság keretében megtekintettük a Görögkatolikus Fatemplomot. Ebéd után a nagy hőségre való tekintettel klimatizált játszóházba vittük a gyerekeket, amit nagyon élveztek, majd mozival zártuk a napot.

Szerdán az általános iskolában tanult KRESZ-ismereteket felelevenítve és tovább bővítve tömegközlekedéssel jártuk be a várost. Első megállónk a Debreceni Állatkert volt, ahol természetközeli környezetben figyelhettük meg az állatok természetes viselkedését. Napunkat az Agóra Tudományos Élményközpontban folytattuk, ahol a tudomány, a játék és a szórakozás ötvöződik a tanulással. Részt vettünk a „zenélő villámok” előadáson, megtapasztalhattuk a folyékony nitrogén tulajdonságait a „fagyos kísérletek” című laboratóriumi bemutaton, majd betekinthettünk az Utazó Planetáriumban a minket körülvevő naprendszer csodáiba.

Táborunk ötödik napját strandolással töltöttük a SZUSZ Parkban.

Péntek délelőtt a Hortobágyi Vadasparkba látogattunk el, ahol a Szafaritúra keretében testközelből nézhettük meg a vadlovakat és az őstulkokat. A Vadasparkban az ember megjelenése előtt ezen a tájon élő, de a civilizáció miatt innen kiszorult állatfajokkal (farkas, sakál, keselyű, pelikán stb.), valamint a védett területeken ma is élő vadállatokkal ismerkedhettünk meg. Délután Debrecen nevezetességeit tekintettük meg.

Szombaton reggeli után fájó szívvel hagytuk el Debrecen.

Hagyományainkhoz híven a napi étkezéseket imádsággal kezdtük és zártuk, a foglalkozások alatt, illetve útközben ruszin mondókákat és dalokat hallgattunk. Reméljük, a gyerekek élményekben gazdag, tartalmas hetet töltöttek el Debrecenben, és jövőre is lehetőségünk lesz felejtetetlen élményeket nyújtani nekik.

*Ferencz Gabriella,
a Baskói RNÖ elnöke*

Tisztelt Olvasók!

Bővebb információt a magyarországi ruszinok életéről WEB oldalunkon találhatnak:

<http://ruszin.com>

Ruszin nemzetiségi, hitéleti és hagyományörző tábor Debrecenben és a Zemplénben.

2022. július 25-29.

Hajdú-Bihar vármegyében városunkban működik egyedül ruszin nemzetiségi önkormányzat. Nyári táborunk projektjének megvalósítása jó lehetőséget teremtett nemcsak Debrecenben, hanem a megyében elszórtan élő ruszin és ruszin kultúra iránt fogékony gyermekek számára, hogy a nemzetiségi kultúra néhány elemét (nyelvi, vallási, kulturális) a nyár folyamán elsajátítsák. Célunk egy olyan 20 gyermeket foglalkoztató nemzetiségi, hitélet és hagyományörző hibrid tábor megszervezése volt, amely szakképzett pedagógusok, profi képességfejlesztő nevelők, meghatározó művészek bevonásával lehetőséget teremt **a szünidő hasznos eltöltésére, hangsúlyozva és bemutatva a ruszin kultúra hagyományos** - és a mai világban a globalizációs hatások miatt egyre távolodó - specifikus **világát**. Ennek a célnak a következetes megvalósításához kértük fel a debreceni Gomolyát Tanodát, hogy dolgozzon ki egy a ruszin népművelés, történelem, nyelv és irodalom, zenei és művészeti hagyományaira alapozott szisztematikus táborozási lehetőséget. Az elnyert pályázati támogatásból (NEMZ-TAB-KP-1-2022/1-000484) velük közösen valósítottuk meg napközis táborunkat 2022. július 25-29. között.

Az idén megrendezett nyári tábor két fő részből állt. A hét első három napján az elmúlt évek

gyakorlatára épülő napközis táborozást valósítottunk meg Debrecenben. Ezek a napok jó lehetőséget biztosítottak a gyermekek összerázására. A közösségi játékos programok mellett a ruszin kultúra alapvető (nyelvi, hitéleti, történelmi) hagyományelemeivel ismerkedhettek táborozóink. Volt imádság, nyelvtanulás, színházi tréning, sport és ügyességi játékok, kreatív és hagyományos kézművesség, népművelési előadás, gasztronómiai ínyencségek készítése. A táborunk második felében pedig bevetettük magunkat a Zempléni-hegység ölelő karjaiba, a Rákócziak egykori földjén barangoltunk. Megismerkedtünk a ruszin Komlóska és Baskó településekkel, felfedeztük a csodálatosan felújított Rákóczi kastélyt Borsiban. Éjszakai túra keretében meghódítottuk a komlóscai vár romjait, de a Huták-völgyében csörgedező patak élővilágát is sikerült felfedeznünk. Hálás szívvel gondolunk a Komlóscai Erdei Iskola üzemeltetőire, akik remek szálláslehetőséget biztosítottak számunkra.

Szerény táborozó csapatunk bár testileg megfáradva, de lelkiileg feltöltődve, számos élménnyel gazdagabban zárta táborozását, várva a jövőévi találkozás és együttlét örömét.

*Telenkó Bazil,
a Debreceni RNÖ elnöke*

Ruszin

Ifjúsági Anyanyelvi, Művészeti és Népismereti Tábor Balatonföldvár 2022. augusztus 21-28.

A Ruszin Ifjúsági Anyanyelvi, Művészeti és Népismereti Tábor minden évben hagyományosan Balatonföldváron kerül megrendezésre, és már több mint 10 éve része a budapesti gyermekek életének. A táboros gyermekek többsége visszatérő, akik nemcsak a táborban, hanem a ruszin önkormányzatok fontos eseményein is részt vesznek, és van, aki a rendezvények szervezésében, és a szereplésében is jeleskedik. Büszkén kijelenthetjük, hogy a táboroknak fontos szerepe van az utánpótlás-nevelésben, az ifjú nemzedék megszólításában.

A tábort idén 22 gyermekre terveztük. 21-én az érkező diákokat elhelyeztük a szobákban, ismertettük a házirendet, a biztonsági előírásokat a szálláshelyen és a vízben is.

A második napon megtartottuk a hivatalos tábormegnyitó ünnepséget. Ekkor érkezett hozzánk Kramarenko Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke, aki köszöntötte a tábor résztvevőit, megismertette a gyerekekkel a ruszin önkormányzat céljait, feladatát, és kívánt a gyerekeknek élményekben gazdag szabadidőt. Tájékoztatta a gyerekeket arról, hogy Magyarország Kormánya számos módon segíti a hazánkban élő őshonos nemzetiségeket identitásuk, nyelvük és kultúrájuk megőrzésében, ezért a nemzetiségi kulturális támogatások kiemelt jelentőségűek. Ebben jelentős szerepe van a nemzetiségi táboroknak. Ezután az Országos Ruszin Önkormányzat nevében megajándékozta a gyerekeket pólókkal.

Szilcer-Likovics Olga, a tábor főszervezője tájékoztatta a diákokat a következő napok programjairól. Megalakultak a különböző csoportok: táncsoport, kézműves csoport, sportcsoport, kvízzjáték csoport. A megnyitóünnepség záró része volt az elmúlt évek táborairól szóló filmösszeállítás megtekintése, és az új gyerekek bemutatkozása. A visszatérő diákok elmesélték élményeiket, az értékes információkat és tapasztalatokat, melyeket a sok év alatt megszereztek a ruszin táborokban. A végén vidám történeteket meséltek, és ez az új táborozók részére kedvcsináló volt.

A harmadik nap reggel a parkban kezdődött

tornával. Ezután az énekcsoport Bacsó János zenetanár segítségével ruszin dalok tanulásával foglalkozott, a táncsoport a ruszin néptánc elemeit tanulta Likovics Alexandra tánctanár segítségével. A népismereti, nyelvi és énektechnikai foglalkozásokat Tivadar Anasztázia és Tóth Ildikó segítségével valósultak meg. A kézműves csoport foglalkozásait Tivadar Anasztázia és Szilcer-Likovics Olga tartották, ahol a kézműves csapat az ORÖ-től kapott pólók batikolásának a fortélyait tanulta. Délután a szabadidőben mindenki élvezte a csodálatos napsütést, fürdözést a Balaton meleg vizében, labdázott, csónakázott, ugrált a trambulínon.

A következő napon a táncsoport résztvevői és az énekcsoport is batikolással foglalkozott, mert megbeszéltük, hogy mindenki kreativitásának megfelelően készít saját batikolt pólót, melyben majd a csoportfényképezésen jelenik meg.

Az esti programban szerepelt 40 kérdést tartalmazó virtuális kvízzjáték, melyben voltak általános, az anyaországgal kapcsolatos történelmi, földrajzi, valamint ruszin népismereti, irodalmi és művészeti kérdések is. A feladatsorokat külön a 6-10 éveseknek és a 12-18 éveseknek állítottuk össze. Ez igazán vidám és tanulságos program volt a diákok számára, mert szórakoztató formában segítettek őket a ruszin irodalom, művészet, neves személyek, szokások megismerésében.

Az ötödik napon tánc-, népismereti- és énekfoglalkozások voltak. A gyerekek készültek a Gálakoncertre. Délután rajzfoglalkozás volt Szilczer Andrea festőművész vezetésével, melyen kibontakozhatott a gyerekek kreativitása és tehetsége.

Ezután szabadtéri játékok, úszás, labdajátékok következtek. Este a ruszin népismereti vetélkedő volt, ahol a feltett kérdésekre a csapatoknak szóban kellett válaszolniuk. A vetekedők, kvíz- és sportjátékok nyertesei minden esetben szép nyereményekben részesültek.

A hatodik napon megtartottuk a Gálakoncertet és a táborban készült alkotások kiállítását, melyre

sok néző érkezett. A gyerekek igazán kitétek magukért. Mindenben remekeltek: modern tánc, balett, néptánc, népdaléneklés, versmondás, klasszikus zene. A koncerten látottak bebizonyították, hogy a táborban résztvevő gyerekek nagyon tehetségesek, tanulékonyak, és sok életre szóló tudást szereztek a táborban.

A hetedik nap délelőttjét a szórakozásnak szenteltük, délután pedig megtartottuk a sportvetélkedőket, amelyek felejthetetlen élményt nyújtottak a legkisebbeknek és legnagyobbaknak egyaránt. Játszottak karikával, célba dobáltak labdával, és a végén az íjászatot is kipróbálhatták a gyerekek. Ezután, akinek szüksége volt, azok befejezték a rajzaikat, a többiek gyurmából, gyöngyökből készítettek különböző tárgyakat.

Este jelmezbált szerveztünk, ahol a gyerekeknek be kellett mutatkozni, beszélni a jelmezről, verset, éneket vagy táncot bemutatni. Azután diszkó következett, ami tetőzte a jelmezbállal már eleve megalapozott hangulatot.

A nyolcadik napon volt a búcsúebéd, a gyerekek könnyeikkel küszködve búcsúztak az új és régi

barátoktól, és megígérték egymásnak, hogy jövőre újból találkoznak.

Összeségében büszkén mondhatjuk, hogy a tábor rengeteg információ szerzésére ad lehetőséget. A csapatmunkának, a barátságos hangulatnak és a ruszin anyanyelvi szakembereknek, tanároknak köszönhetően megvalósultak a nemzetiség számára fontos feladatok: a nyelvismeret, a népismerettel kapcsolatos történelmi, földrajzi, néprajzi, kulturális, hagyományőrző ismeretek fejlesztése.

Az idei tábor a Miniszterelnökség Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkársága megbízásából a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt. által meghirdetett pályázaton elnyert támogatásból valósult meg. A pályázati azonosító: NTAB-KP-1-2022/1-000232.

*Szilcer-Likovics Olga,
a Ruszin Kulturális Egyesület elnöke*

Örök emléket!

Вічна пам'ять!

In memoriam Kutlán András

Élete 84. évében elhunyt az egyik utolsó kárpátaljai, aki tanúja és résztvevője volt népeink tragédiájának a II. Világháború ideje alatt és azoknak az alapvető változásoknak, amelyek a XX. század második felében mentek végbe. Az id. Kutlán András, aki ruszin volt, tanár, a múlt század egyik legsikeresebb újságírója, az ungvári „Nedilja” („Неділя”, 1941-44) szerkesztője, a Görögkatolikus Fiatalság Egyesületének elnöke, akit nemsokkal a háború után halálra kínoztak a Gulágon és a magyar Kutlán Mária (sz. Kövér) tanárnő fia hosszú betegségben hunyt el ez év július 16-án Budapesten.

A sorscsapások ellenére Kutlán András megmaradt jószívűnek, őszintének és segítőkésznek, aki ismert volt Kárpátalján, ahol 1939. február

8-án született Tiszasásváron (ma Fancsika része), kijárta iskoláit, majd Magyarországon tanult tovább, ahová a ma neves művész még a szocializmus alatt költözött át. Tevékenysége és gyönyörű festményei, amelyek ma sok köz- és magángyűjteményben vannak, örökre emlékeztetni fognak közösségünk e nemes és tehetséges tagjára. Az elhunyról és neves családjáról többet tudhatnak meg a „Ruszin Világ” 2014. szeptember-októberi és 2017. március-áprilisi számaiból.

Kutlán Andrást az öreg görögkatolikus templomban kísérték utolsó útjára ez év augusztus 22-én Szentendrén, ahol élete nagy részében élt, és most itt tért örök nyugalomra.

Örök emléket, boldog nyugalmat!

Július

07.02. A Magyarországi Ruszinok/Rutének Országos Szövetsége, a BAZ Megyei Területi és a Miskolc MJV Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében a szláv írásbeliség és Szent Ciril és Metód ünnepe tiszteletére a miskolci Nagyboldogasszonyról elnevezett görögkatolikus Püspöki Székesegyházban megemlékezést tartottak. Szónoczkai Mária, a BAZ Megyei Területi és a Miskolc MJV RNÖ elnökének köszöntője után következett az idén fennállásának 20. évfordulóját ünneplő Szent Efrém Férfikar műsora, dr. Bubnó Tamás alapító-karnagy vezényletével.

07.02. Kisvárdai Ruszin Nemzetiségi Önkormányzata és a VÁRDA Hagyományörző Kulturális Egyesület Fényeslitkén, a Sportcentrumban megtartotta a III. Nemzetek Találkozója a Rétközben főzőversennyel és kulturális programmal egybekötött hagyományörző rendezvényt. A nagyszámú megjelentet köszöntötte dr. Seszták Miklós, a térség országgyűlési képviselője.

07.23. A Vámosújfalui Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat a Faluházban megrendezte a Ruszin Kulturális Estet. Varga Gábor, a Vámosújfalui RNÖ elnökének köszöntője után következett a Vámosújfalui Ruszin Dalkör és a Pilisszentkeresztért Kulturális Egyesület műsora. A rendezvényt ruszin nemzetiségi ételek kóstolója zárta.

07.24. Templombúcsút ünnepeltek a dunaújvárosi Szent Pantaleimon templomban. Kovács István parókus atya és Kapin István atya, a debreceni Szent Miklós Görögkatolikus Diákokthoz lelki vezetője Szent Liturgiában adott hálát a templomért, a közösségért. Köszöntötték az időseket, mert ezen a napon volt az idősek világnapja is. Elkészült a templom várva-várt haranglába, amely az Országos Ruszin Önkormányzat támogatásának köszönhető. Kovács István atya nagy szeretettel köszöntötte Kramarenkó Viktort, az Országos Ruszin Önkormányzat elnökét, aki imájával és jelenlétével is emelte az ünnep fényét. Kapin István atya Fülöp érsek engedélyével felszentelte az urnatemetőt, majd utána a pompás haranglábat, amelyben méltó helyüket elfoglalva meg is szólaltak a közösség régi harangjai. A harangokat még Magyar László atya idejében szentelték fel, aki Dunaújváros első görögkatolikus papja volt. A haranglábszentelés után közös agapén vettek részt az egybegyűltek a ruszin önkormányzat adományából. Isten áldja meg az adakozókat!

07.29. A Baskói Ruszin Nemzetiségi Önkormány-

zat megrendezte a Ruszin Hagyományörző és Gasztronómiai Napot. Az ünnepi megnyitón Kramarenko Viktor, az Országos Ruszin Önkormányzat elnöke és Ferencz Gabriella, a Baskói RNÖ elnöke köszöntötte a nagyszámú közösséget, majd az Istenszülő oltalma görögkatolikus templomban megtartották a Parakliszt. A kulturális műsor keretein belül fellépett a Komlóscai Nemzetiségi Népdalkör, Ringer István tárogató művész és a Múcsenyi Hagyományörző Pávakör. A rendezvényt ruszin nemzetiségi ételek kóstolója zárta. A rendezvény ideje alatt az érdeklődők megtekinthették a Fedinecz Atanáz Magyarországi Ruszinok Közérdekű Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóhelye kihelyezett tárlatát. Az ünnepen részt vett Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke, Szónoczkai János, az ORÖ elnök-helyettese, Szónoczkai Mária, a BAZ Megyei Területi és a Miskolc MJV RNÖ elnöke, Telenkó Bazil, a Debreceni RNÖ elnöke.

07.29-31. A Vámosújfalui Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében újabb közösségépítő utazásra került sor a hazai ruszinság és a görögkatolikus hitéleti helyeinek felkeresése című program keretében. Máriapócson Gorcsa György főkántor ismertette a görögkatolikus kegytemplom és a ruszin görögkatolikus fatemplom nevezetességeit, délután Dalanics Zoltán parókus, a Hajdúdorogi székesegyház szépségeit mutatta be a zarándokoknak. Másnap a Debreceni Református Nagytemplom és Kollégium megtekintése következett. Harmadik napon a Debrecen-Józsa Görögkatolikus Ruszin Közösségi Ház megtekintésével és a fatemplomban vasárnapi Szent Liturgiával ért véget utazásuk.

07.30. Komlósokán a Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat szervezésében megtartották a hagyományos Ruszin Nemzetiségi Napot. Az Urunk menyemenetele görögkatolikus templomban megtartott Szent Liturgia és Popovics László, a Komlóscai RNÖ elnöke ünnepélyes megnyitója után gazdag kulturális program következett, amelyben felléptek a Komlóscai Ruszin Népdalkör, Piroh József tangóharmonikás Szlovákiából, Szucsova Népdalkör Romániából, a Hercegiúti Freundschaft Egyesület kórusa, a Kárpátaljai Munkácsi Népdal Együttes, Kedyk Anna, népdalénekes Kárpátaljáról, a Kisvárdai RNÖ együttese. A rendezvényen jelen volt Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke, Szónoczkai János az ORÖ elnök-helyettese, dr. Lyavinyec István, a Ruszin Világkongresszus elnöke, az ORÖ Közgyűlésének tagja.

Augusztus

08.06. A Tolcsvai Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat Ruszin Nemzetiségi Ünnepe a helyi Istenszülő elhunytá görögkatolikus templomban Szent Liturgiával kezdődött, amelyet Szónoczki János nyugalmazott görögkatolikus lelkész vezetett. Majd a Mikrotérségi Központ termében Hattinger Tamás, a Tolcsvai RNÖ elnökének köszöntője után az ünnep a Komlóskai Nemzetiségi Népdalkör fellépésével és ruszin nemzetiségi ételek kóstolójával folytatódott. Az ünnepen részt vett Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója, Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke, Szilcer-Likovics Olga és Szónoczki János, az ORÖ elnök-helyettesei, Szónoczki Mária, a BAZ Megyei Területi és a Miskolc MJV RNÖ elnöke, Kozsnyánszky János, a MROSZ elnöke.

08.06-07. Múcsonyban megtartották a Falunapot és a Ruszin Nemzeti Napot, amely szabadtéri Szent Liturgiával vette kezdetét, majd Demeter Zoltán, a térség országgyűlési képviselője köszöntötte a nagyszámú közönséget. A Múcsonyi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat vendégül látta a szerbiai Sajkásgyörgyéből érkezett Ruszin népdalegyüttest. A Szent Liturgia után a Petőfi Sándor Kultúrházban a Múcsonyi Hagyományörző Pávakör lépett színpadra, utána a vendégek ruszin népdalcsokorral kedveskedtek a közönségnek, majd gazdag ruszin gasztronómiai bemutatásra és kóstolóra került sor. Másnap a Múcsonyi RNÖ elnöke, Filkóházi Jánosné kezdeményezésére tapasztalatcserére keretein belül a jelenlévők ismertették egymás tevékenységének fontosabb feladatait. Az ünnepen részt vett Giricz Vera, az Országgyűlés ruszin nemzetiségi szószólója, Kramarenko Viktor, az ORÖ elnöke, Szilcer-Likovics Olga és Szónoczki János, az ORÖ elnök-helyettesei, Szónoczki Mária, a BAZ Megyei Területi és a Miskolc MJV RNÖ elnöke.

08.12-14. A Zuglói Ruszin Önkormányzat Ruszin tanulmányi utazást szervezett. A program a Vizsolyi Méhmúzeum és a Vizsolyi Biblia Látogatóközpont megtekintésével kezdődött. Délután a csoport városnézésen vett részt, majd este az eperjesi görögkatolikus templomban Vecseryén. Másnap az Olublói vár és a páratlanul gazdag ruszin skanzen és múzeum értékeivel ismerkedtek. Harmadik napon a program kassai belvárosi sétával, a ruszin görögkatolikus templom látogatásával folytatódott, majd II. Rákóczi Ferenc sírjánál tiszteletadással zárult.

08.12.-14. A Fedinecz Atanáz Magyarországi Ruszinok Közérdekű Muzeális Gyűjteménye és Kiállítóhelye szervezésében Identitásépítő utazásra került sor. A program Dunaújvárosban, a helyi görögkatolikus templomban a ruszin közösség tagjaival való találkozóval kezdődött. A templom megtekintése és a rövid áhítat utáni séta során a résztvevők a Kormány támogatásával felállított, a közelmúltban megáldott haranglábat nézték meg. Délután a csoport a Pécsi RNÖ irodájában megtartott baráti találkozót és ebéd után városnéző sétán ismerkedett Pécs nevezetességeivel. Szombaton Hodinka Antal emléktáblájának koszorúzása és a Pécsi Tudományegyetem épületével való ismerkedés után a jelenlévők meghallgatták Tivadar Anasztázia, az Udvari István Magyarországi Ruszinok Könyvtára igazgató-helyettesének előadását a nyelvész professzor életútjáról és pécsi kötődéséről. Vasárnap a Janus Pannonius múzeum megtekintése után dr. Klamár Zoltán, a Fedinecz A. múzeum nyugalmazott igazgatója által vezetett kerekasztal beszélgetés során elhangzott a három napos utazás eseményeinek összesítése és Szücs-Vorinka Irén előadása a Hodinka Antal Ruszin Tudományos Intézetben folyó munkáról és a szeptemberre tervezett nemzetközi konferencia témáiról.

08.18. Manajló András ruszin festőművész A Côte d'Azur hangulatai című egyéni kiállításának megnyitójára a franciaországi Nizzában, a gyönyörű óváros szívében, a Gravis Művészeti Galériában került sor nagy sajtó- és közönség érdeklődés mellett. Az eseményről lapunk következő számaiban részletesen beszámolunk.

08.27. A Gyöngyösi Ruszin Nemzetiségi Önkormányzat megrendezte a XVII. Ruszin Kulturális Napot, amelynek diszvendégei Kárpátaljáról és Vajdaságból érkezett fellépők voltak. A rendezvény a ruszin népcsoportok kultúráját, életét bemutató kiállítással és ételkóstolóval kezdődött. A II. Rákóczi Ferenc szobrának megkoszorúzását a Mátra Nyugdíjas Egylet „Acélhang” népdalkör és Vesztergám Miklós tárogató művész Rákóczi dalok előadása kísérte, majd ünnepi megemlékezés következett Hajagos József történelemtanártól. A gazdag kulturális program a Mátra Művelődési Központban zajlott, a rendezvény vacsorával és baráti beszélgetéssel ért véget.

***A Vámosújfalui RNÖ
A hazai ruszinság és a görögkatolikuság hitéleti helyeinek felkeresése
Путіваня РНС Вамошуйфалу
по містам грекокатолицьких Русинув***

Выдає Вседержавное Русинське Самосправованя / Kiadja az Országos Ruszin Önkormányzat

Отвічателный видаватель: Віктор Крамаренко / Felelős kiadó: Kramarenko Viktor

Члены редакції: Віктор Гіриц – главный редактор, Др. Михаил Капраль – редактор, Янош Мигаль Соноцький – редактор, Андрій Манайло – умільський редактор, Ірина Сюч-Ворінка – секретарь.

Выдана нашої новинки пудпорує Уряд Мадярщини.

A szerkesztőbizottság tagjai: Giricz Viktor – főszerkesztő, Dr. Káprály Mihály – szerkesztő, Szónoczy János Mihály – szerkesztő, Manajló András – művészeti szerkesztő, Szűcs-Vorinka Irén – szerkesztőségi titkár.

Lapunk kiadásának támogatója Magyarország Kormánya.

A szerkesztőség elérhetőségei: Cím: 1147 Budapest, Gyarmat u. 85/b. Tel./Fax: (06-1) 468-2636 <http://ruszin.com>

E-mail: ruszin.onkormanyzat@gmail.com ISSN: 1785-1149 Kivitelezési munkálatok: Croatica Nonprofit Kft.

A lapban megjelent cikkek felhasználása kizárólag a „Ruszin Világ”-ra való hivatkozással lehetséges.